

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Filozoficko-přírodovědecká fakulta

v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Strategie přežití – fotografie z Ukrajiny 2000/2024

Tomasz Kudaszewicz

Praktická bakalářská práce

Obor: Tvůrčí fotografie

Vedoucí práce: MgA. Arkadiusz Gola, Ph.D.

Oponent: MgA. Roman Vondrouš, Ph.D.

Opava 2025

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
FILOZOFICKO-
PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA V OPAVĚ

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2024/2025

Zadávací ústav: Institut tvůrčí fotografie

Student: Tomasz Kudaszewicz

UČO: 57606

Program: Tvůrčí fotografie

Téma práce: Strategie přežití - fotografie z Ukrajiny 2000/2024

Téma práce anglicky: Survival strategies - photos from Ukraine 2000/2024

Zadání: Strategie přežití - fotografie z Ukrajiny 2000/2024 je série fotografií pořízených na Ukrajině. Část materiálu vznikla v roce 2000 a část v roce 2024. První část materiálu, pořízená v roce 2000, se soustředí na rané období ukrajinské nezávislosti, kdy se země snažila najít svou identitu po rozpadu Sovětského svazu. Druhá část souboru, vytvořená v roce 2024, vznikla po dlouhé tvůrčí pauze a odráží drastické změny, které se na Ukrajině udály. Fotografie z tohoto období již nejsou jen dokumentem každodennosti, ale stávají se svědectvím o přežití, odolnosti a boji o národní suverenitu.

Literatura:

Vedoucí práce: MgA. Arkadiusz Gola, Ph.D.

Datum zadání práce: 4. 8. 2025

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

Abstrakt

První část fotografického souboru, pořízená v roce **2000**, se zaměřuje na rané období ukrajinské nezávislosti, kdy se země nacházela v procesu redefinice své identity po rozpadu Sovětského svazu. Tyto rané snímky zachycují každodenní realitu, jež – přestože je prostoupena nadějí na nový začátek – zároveň nese vizuální otisky minulosti a svědectví opřetrávající ekonomické a sociální nejistotě.

Druhá část série, vzniklá v roce **2024** po delší tvůrčí pauze, odráží drastické změny, jimiž Ukrajina prošla udály. Fotografie z tohoto období překračují hranice dokumentu každodennosti, ale nabývají charakteru obrazového svědectví o přežití, rezistenci a boji o národní suverenitu. Práce srovnává a konfrontuje obě části série, aby zdůraznila klíčovou tezi: navzdory formálně deklarované nezávislosti získané na konci 20. století zůstává Ukrajina stále vystavena silnému tlaku ze strany Ruska.

Abstract

The first segment of the project, initiated in 2000, documents the formative years of Ukrainian independence, a period marked by the search for a national identity following the dissolution of the Soviet Union. The photographs from this stage depict scenes of everyday life which, while imbued with aspirations for renewal, simultaneously reveal the enduring visual and material remnants of the Soviet past, as well as the persistent economic and social instability of the era.

The second segment, completed in 2024 after a prolonged creative hiatus, addresses the profound transformations that have since reshaped Ukraine. These later photographs transcend the role of mere documentary records of daily existence; instead, they function as a visual testimony to endurance, resilience, and the ongoing struggle for national sovereignty. By juxtaposing the two bodies of work, the project underscores its central argument: although Ukraine formally achieved independence at the close of the twentieth century, it has remained—both historically and in the present—subject to intense and continuous pressure from Russia.

Technické specifikace:

Tisk: Hahnemühle Photo Rag® 305 g/m², inkoustový tisk.

Rozměry: od 24x30 cm

Estetika: Fotografie byly realizovány odlišnými technickými prostředky: snímky z roku 2000 vznikly na černobílý negativní film, zatímco soubor z roku 2024 byl pořízen digitální barevnou technikou. Následně byly vizuálně sjednoceny s cílem destabilizovat percepci diváka, zbavit jej pocitu jistoty a vyvolat stav dezorientace.

Technical specifications:

Print: Hahnemühle Photo Rag® 305 g/m², inkjet print.

Dimensions: from 24x30 cm

Aesthetics: The photographs were produced using different techniques: the 2000 series was captured on black-and-white negatives, whereas the 2024 series was taken with a digital camera in color. To destabilize the viewer's perception, the images were subsequently visually unified, a strategy intended to deprive the audience of a sense of security and to evoke a state of disorientation.

PODĚKOVÁNÍ

Z celého srdce bych chtěl poděkovat pedagogům a zaměstnancům ITF za zkušenost, která změnila můj život. Možnost čerpat vědomosti od tak skvělých učitelů považuji za čest a zůstanu za tuto příležitost trvale vděčný. Moje vděčnost náleží nejen pedagogickému sboru, ale rovněž všem ostatním zaměstnancům Slezské univerzity z naší fakulty, od nichž jsem vždy obdržel ochotnou pomoc.

Děkuji také za možnost studovat s tak úžasnými a otevřenými spolužačkami a spolužáky z univerzity.

Zvláštní poděkování si zasloužil Arkadiusz Gola, který mě podporoval a inspiroval během práce.

KLÍČOVÁ SLOVA

Ukrajina, válka na Ukrajině, *homo sovieticus*, Rusko, Krym, nezávislost

KEYWORDS

Ukraine, war in Ukraine, *homo sovieticus*, Russia, Crimea, independence

